

ANEXA NR. 2 La Ordinul MECT nr. 6203 din 15.12.2008 privind aprobarea curriculumului pentru disciplinele opționale "Mituri și Legende Greco-Romane" – clasele a V-a și a VI-a și "Expresii și Proverbe Latine" – clasa a VII-a

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU DISCIPLINA OPȚIONALĂ

EXPRESII SI PROVERBE LATINE

(Curriculum la decizia școlii pentru gimnaziu, clasa aVII-a)

Aprobat prin ordinul ministrului
nr. 6203 din 15.12.2008

București 2008

ARGUMENTUM

Programa școlară *Expresii și proverbe latine* reprezintă o ofertă curriculară de disciplină opțională pentru gimnaziu, integrabilă ariei curriculare *Limbă și comunicare*, pe durata unui an școlar, clasa a VII-a, pentru care pot opta profesorii de latină și greacă veche.

Demersurile de educare civică și culturală propuse prin prezentul curriculum răspund cerințelor formulate în Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare și sunt, de asemenea, concordante cu spiritul următoarelor documente internaționale:

- Planul de acțiune *Promoting Language* al Comisiei Europene, adoptat în decembrie 2007
- Declarația anului 2008 ca *Anul European al Dialogului Intercultural* (AEDI)
- Ziua Europeană a Limbilor – 26 septembrie 2008.

De asemenea, desfășurarea în septembrie 2008, la București, a Congresului Internațional Euroclassica (Asociația Internațională a Profesorilor de Limbi Clasice) și declararea anului 2008 ca an omagial Ovidius, cu ocazia împlinirii a 2000 de ani de la relegarea la Tomis, constituie argumente în favoarea introducerii acestui curs.

Curriculumul școlar propus este justificat din perspectiva următoarelor aspecte:

- parcursul didactic propus oferă elevilor posibilitatea definirii unor trasee particulare de învățare precum și noi orizonturi de cunoaștere necesare descoperirii propriilor valori și aspirații, în scopul dezvoltării gândirii autonome și al integrării în societate;
- abordarea tematică a bogatei tradiții sapiențiale latine ca fundament al culturii europene le facilitează elevilor asimilarea unor concepte specifice mentalului roman păstrate în paremiologia noastră națională;
- se asigură o corectă percepere a raportului identitate europeană – identitate națională, dezvoltându-se o atitudine pozitivă față de alte popoare, după modelul societății romane multiculturale;
- sub aspect formativ, opționalul propus dezvoltă competențele de comunicare în limba maternă și le antrenează creativitatea și sensibilitatea în receptarea valorilor morale, prin descoperirea și familiarizarea tinerilor cu elementele de continuitate din cultura și civilizația europeană; de asemenea, conștientizarea trăsăturilor exemplare (civice, morale, spirituale), adaptate la cerințele lumii moderne, reprezintă baza constituirii unei personalități armonioase ;
- sub aspect lingvistic, contactul direct cu textul latin, însoțit de traducere în limba română și corelat unor exemple similare din patrimoniul paremiologic al popoarelor de factură romană, evidențiază etimonul latin din lexicul limbii române și al celorlalte limbi romanice.

Prezentul curriculum are ca finalități :

- conștientizarea apartenenței la marea familie latină prin rădăcini istorice și culturale;
- aflarea unor soluții morale pentru situațiile de criză din societatea modernă, comunitar-europeană prin raportarea la societatea și metavalorile morale romane;

Structura curriculumului include următoarele componente:

- Obiective-cadru
- Obiective de referință și conținuturi

- Valori și atitudini
- Sugestii metodologice

Obiectivele-cadru sunt corelate cu cele din curriculum școlar al trunchiului comun specific ariei *Limbă și comunicare*. Sugestiile metodologice au rolul de a orienta utilizarea prezentului curriculum în proiectarea și realizarea activităților de predare-învățare în concordanță cu specificul disciplinei și cu statutul acesteia de curs opțional.

OBIECTIVE-CADRU

<p style="text-align: center;">I.Dezvoltarea capacității de receptare a mesajelor;</p> <p style="text-align: center;">II.Dezvoltarea capacității de producere a mesajelor;</p> <p style="text-align: center;">III. Dezvoltarea unor reprezentări culturale și a interesului pentru studiul limbii latine și al civilizației greco-romane.</p>

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI FORME DE PREZENTARE A CONȚINUTURILOR

I.Dezvoltarea capacității de receptare a mesajelor.

Obiective de referință	Activități de învățare	Forme de conținuturi
<p>I.1 Să identifice cuvinte, sintagme dintr-un text scris.</p> <p>I.2 Să distingă sensul textului dat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lectura unor cuvinte sintagme, enunțuri ▪ Înțelegerea topicii limbii latine în comparație cu topica limbii române ▪ Identificarea etimonului latin și a mijloacelor de formare lexicală ▪ Competarea unui mesaj lacunar cu cuvintele-cheie din text 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maxime și cugetări grupate pe teme

II.Dezvoltarea capacității de producere a mesajelor

Obiective de referință	Activități de învățare	Forme de conținuturi
<p>II.1.Să pronunțe corect în limba latină.</p> <p>II.2.Să producă oral diverse tipuri de enunțuri pe baza textului propus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Exprimarea unor opinii justificate pe suport de întrebări și răspunsuri. ▪ Memorarea unor expresii, proverbe ▪ Reproducerea unor maxime și cugetări. 	<p>Diferite suporturi (text, film, reprezentări ale valorilor/non-valorilor morale în artă).</p>

III. Dezvoltarea unor reprezentări culturale și a interesului pentru studiul limbii latine și al civilizației greco-romane.

Obiective de referință	Activități de învățare	Forme de conținuturi
III.1. Să valorifice informațiile lingvistice și culturale din maxime și cugetări III.2. Să actualizeze mesajul maximelor III.3. Să utilizeze neologisme de origine latină în contexte noi.	<ul style="list-style-type: none">▪ Identificarea unor valori morale perene în societatea contemporană.▪ Realizarea unor minieseurilor, pornind de la valori morale general-valabile.	<ul style="list-style-type: none">▪ Texte din autori latini ca Seneca, Cicero, Titus Livius etc.

VALORI ȘI ATITUDINI

1. Însușirea conștientă a unor repere privind importanța și dimensiunile spiritului latin renumit prin raționalitatea, concizia și geniul de a îmbina utilul cu plăcutul.
2. Înțelegerea valorii fondului de maxime și cugetări latine ca purtător de idei și principii de etică, filozofie, drept, literatură universală cu efecte benefice asupra formării și cultivării unui caracter integru.
3. Perceperea "vitalității" neîntrerupte a expresiilor contextelor de comunicare.
4. Perceperea menirii limbii latine de a exprima în cugetările sale bogata experiență de viață a poporului român, folosită ca model de concentrare a identității naționale din care s-a dezvoltat apoi identitatea europeană.

SUGESTII METODOLOGICE

Demersul didactic propus de programa acestui opțional se pretează reformării și integrării potrivit preferințelor profesorilor de limba latină cărora le este adresat precum și cerințelor concrete ale grupurilor de elevi care vor opta pentru acesta.

BIBLIOGRAFIE

1. Th.Simenschi, *Un dicționar al înțelepciunii*, Ed.Junimea, Iași, 1973;
2. *Latine dicta*, Ed.Albatros, București, 1992;
3. Seneca, *De ira, De clementia, De brevitae vitae, De vita beata*;
4. Titus Livius, *Ab urbe condita*;
5. Cicero, *De officiis, De amicitia*;
6. G. Gheorghe, *Proverbe românești și proverbele lumii romanice*, Ed.Albatros, București, 1986;
7. Barbu Marian, *Dicționar de citate și locuțiuni străine*, Editura Enciclopedică, București, 1973;
8. Virgil MATEI, *Dictionar de maxime, reflectii, expresii latine commentate*, Ed. Didactica si Pedagogica R.A., Bucuresti, 2007;
9. Jean-Pierre Vernant, *Mit și gândire în Grecia antică*, Ed. Meridiane, București, 1995.